PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

СВІТОВИЙ КОМУНІСТИЧНИЙ РУХ.

Корінні зміни в світовому господарстві.

Провідну лінію боротьби за повалення капіталізму й встановлення диктатури пролетаріяту Комуністичний Інтернаціонал визначає, досліджуючи та вивчаючи сучасний стан господарства та політичного життя в капіталістичних країнах і СРСР. Тому VI Конгрес Комінтерну на початку своєї роботи і дав докладну аналізу світового господарства.

Розвиток господарства післявоєнного часу можна поділити на три періоди. Перший — період гострої крізи (1918 — 1921 р.), занепаду господарства; другий — часткового поновлення, стабілізації. Тепер, коли продукція переступила передвоєнні норми, господарство вступило в третій період, період реконструкції, перебудови господарства на новій технічній основі. Це в однаковій мірі стосується і СРСР, і капіталістичних країн, хоч перебудова господарства в Радянському Союзі набуває соціялістичних форм. Характерні риси даного періоду такі:

1. величезний поступ виробничої техніки;

2. зріст капіталістичних обєднань, трестів та концернів;

3. зріст суперечностей серед капіталістичних держав, що криють у собі погрози катастрофи, загибели капіталізму.

Прогрес техніки в господарстві іде в напрямі більшої спеціялізації машин із тим, щоб замінити робочі руки машиною, автоматом. Економічна зметованість тут цілком ясна — побільшити масове стандартне виробництво, досягти більших прибутків.

Розвиток техніки в сільському господарстві набуває інших форм. Тут попит збільшується на складну універсальну машину комбінованого типу, що може служити в разі потреби за косарку, сноповязалку і молотарку. В цьому напрямку й удосконалюється трактор.

Великі зміни вносить в господарство електрика. Раніш фабрики та заводи будувалося коло палива, у вугільних та нафтових районах, тепер, з розвитком електротехніки, енергію можна дротом посилати на сотні верстов. Це сприяє тому, що машина просовується на село, ближче до сировини. Великі винаходи зроблено в хемічній промисловості. Камяне вугілля перероблюють на рідке паливо, або паливний порох. Важкі метали, залізо, крицю — заміняє алюміній, особливо потрібний для аероплянового виробництва. В транспорті високо розвинутих капіталістичних країн провідну ролю починають відогравати автомобілі та аероплани.

В організації та раціоналізації праці так само маємо величезні досягнення. Поступ і тут іде в напрямок заміни робітника машиною. Тут цю ролю виконує конвеєр.

Одне слово, поступ техніки набирає характеру справжнього перевороту, особливо в Злучених Державах. Машинізація цим вносить корінні структурні зміни в світову економіку, збільшуючи витрати на машини і зменшуючи витрати на робочі руки. Це породжує хроніче безробіття, яке ніколи не набувало таких розмірів, як тепер.

Далі, потреба величезних капіталів вимагає концентрації (обєднання) капіталів, спонукує до організації трестів, концернів, навіть удержавлення великих підприємств. Ця остання фаза в розвитку фінансового капіталізму прямує до вищого щабля, до державного капіталізму.

Спостерігаючи величезний поступ техніки виробництва, концентрації промисловости, соціялісти-угодовці II. Інтернаціоналу будують на основі цих фактів теорію ультра-імперіялізму. За цією теорією виходить, що імперіялізм вступив у добу мирного розвитку, що він знаходить у самому собі можливості побороти свої власні суперечності і прямує до мирного вростання в соціялізм.

Комінтерн, навпаки, вбачає, що поряд зі зростом продукції, поновленням і перебудовою капіталізму на основі удосконаленої техніки, ще з більшою силою наростають суперечності, що призведуть до нових імперіялістичних воєн, до краху капіталізму. Найбільші суперечності, що підточують капіталізм і підготовлюють загибіль буржуазного ладу, такі:

1. ринкова боротьба й боротьба за переділ кольоній поміж окремими буржуазними державами, в першу чергу поміж Америкою та европейськими державами;

2. клясова боротьба пролетаріяту та пригноблених націй проти експльоататорів;

3. суперечності поміж імперіялістичними державами та кольоніями і напівкольоніями;

4. суперечності між СРСР і капіталістичним світом — двома ворожими економічно протилежними державними системами.

Виходячи з наявности цих суперечностей, ми не маємо підстав для лагідних, угодовських соціял-демократичних теорій про добу мирного капіталізму, про мир в промисловості і мирне вростання в соціялізм.

Провідна лінія боротьби.

На фоні росту цих суперечностей загострення клясової боротьби, полівіння робітничих мас, кольоніяльних революцій і воєн, перед комуністичним рухом повстають особливі сучасні завдання. Основне завдання — це боротьба за маси по лінії компартії, комсомолу, профспілок, Сельінтерну, Модру й інших революційних організацій, щоб вирвати їх із-під впливу соціял-демократії. Гасло це не нове, його оголосив 1920 року III. Конгрес, коли визначився спад революційної хвилі, коли пролетаріят перейшов від наступу до оборони. Ріжні є ті конкретні обставини, в яких доводилось і доводиться здійснювати це гасло. Тоді воно кинуто з метою перетягти на сторону компартії більшість пролетаріяту, більшість кольоніяльної маси. Але багато сталося змін з того часу: тоді ще навіть в деяких країнах не було компартії, не було досвіду революційної боротьби. Тепер компартії є майже скрізь, хоч вони й досі не набули потрібного впливу. Компартії кільго руху. Ось провідна тактична лінія, що її накреслив Конгрес.

Боротьба за єдиний робітничий фронт, як засіб мобілізувати маси навколо боротьби з безробіттям, з фашізмом, навколо захисту СРСР, китайської революції, чергових політичних кампаній, виборів до парляменту — і одночасне викриття перед масою зрадництва, угодовства соціял-демократії — ось чергові завдання компартій на місцях.

Знов таки, і це гасло не нове, воно кинуто в маси після III. Конгресу. Одна відміна. Тепер ми відстоюємо тактику єднання лише знизу, з рядовими робітниками, що довіряють ще соціял-демократичним вождам. Після "саксонського досвіду" — зради навіть лівих соціял-демократів у Німеччині підчас революційних виступів 1923 р., — після страйку англійських гірників, коли трейдюніони продали гірників, після розриву англо-російського комітету, про спільну роботу із соціял-демократичною верхівкою, говорити не доводиться. Підчас революційних подій, вони виявили себе, як зрадники і боягузи.

Інтернаціоналізація компартій.

Завдання, що стоять перед міжнароднім пролетарським рухом, покладають певні обовязки на компартії ріжних країн—секцій Комінтерну. Обставини вимагають масових компартій, здатних до твердого, витриманого більшовицького керовництва в боротьбі, до умілої тактики та інтернаціональної солідарности, до активної участи в політичних міжнародніх кампаніях. Помітна хиба майже всіх компартій, яку виявив VI. Конгрес,—це недостатня інтернаціональна солідарність, недостатня інтернаціональна активність. Відбувались видатні міжнародні події, революційні бої, які вимагали не тільки співчуття, ба й активної участи та допомоги. Міжнародня допомога героїчній боротьбі англійських гірників була недостатня. Протест проти інтервенції в Китаї, а також допомога китайським революціонерам не набрала міжнародного масштабу. Туг безперечно була певна пасивність, бездіяльність компартій. Поряд з недостатньою інтернаціональною вихованістю в прямій залежності від неї виростає права небезпека в компартіях. В ріжних компартіях праві ухили набирають ріжних форм та ідеольогічних збочень. Правий ухил у китайській компартії виявив на Конгресі з цілковитою одвертістю її представник.

Основна помилка китайської компартії полягає в переоцінці тактики єдиного фронту підчас революційних подій. В інтересах спільної боротьби з буржуазією проти імперіялістично-генеральських угруповань, компартія поступалась інтересам робітників, пожертвувала своєю незалежністю й своєчасно не помітила зради буржуазії. В аграрному питанні вона відстоювала "мудру" теорію — розвязати земельне питання після ліквідації фронтів, після захоплення Пекіну — тимчасом, коли треба було кинути гасло широкої мобілізації мас, гасло націоналізації всієї поміщицької землі без викупу, партія вагалась, відтягувала розвязувати земельну справу і втрачала довіря з боку китайської селянської маси.

В компартії Злучених Держав є наявність правої небезпеки і слаба робота серед негрів, а поряд з тим наявність внутрі-партійної крізи, фракційної боротьби. Гостру крізу керовництва переживає польська компартія в наслідок помилок та збочень теперішнього ЦК.

Партія Західньої України так само переживає страшну крізу після зради більшости ЦК. Правий ухил КПЗУ — це націонал-більшовизм — спроба утворити єдиний національний фронт з власною буржуазією. В аграрній програмі вони одстоювали націоналізацію землі за "справедливий" викуп. В питаннях національної культури вони приєднувалися до позиції — добре відомої у нас — Шумського - Хвильового. Німецька компартія і до цього часу переживає крізу керовництва. У французькій компартії помітно збочення в питаннях профруху.

Англійська компартія в гарячі моменти клясової боротьби, підчас страйку вуглекопів, виявила зразкову витриманість, а от на Конгресі в питанні про "декольонізацію" кольоній заняла позицію, що скоріш нагадує політику в кольоніяльному питанні II. Інтернаціоналу.

Наявність правих ухилів у компартіях, як видно з наведених прикладів, безперечна. Після V. Конгресу Виконком Комінтерну провадив боротьбу з лівими та всякими ультра-лівими ухилами.

Після ліквідації лівої (на словах) троцькістської опозиції у ВКП(б), опозиції Маслова — Урбанса — Рут-Фішер у Німеччині, троцькістських угруповань по інших партіях, VI. Конгрес дав директиву — скерувати вогонь направо. Лише інтернаціональною вихованістю, більшовицькою загартованістю й ідеольогічною витриманістю, зліквідувавши фракційну боротьбу, компартії здатні будуть керувати в міжнародніх революційних боях.

М. Шаковицький.

УРЯД РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ

В попищому складі уряду бракує ще фотографій таких народніх комісарів: О. К. Сербиченка і Я. М. Дудника, заступників голови Ради Народніх Комісарів; С. Н. Власенка, другого секретаря ВУЦВК; І. Е. Якіра, командуючого військами Українського Военного Округа; Я. Берзіня, уповноваженого народнього комісаряту закордонних справ; М. О. Чернова, народнього комісаря торговлі.

В. Я. ЧУБАР, голова Ради Народніх Комісарів.

Гр. І. ПЕТРОВСЬКИЙ, голова ВУЦВК.

М. О. СКРИПНИК, народній комісар освіти.

А. І. БУЦЕНКО, секретар ВУЦВК.

В. А. БАЛІЦЬКИЙ, народній комісар внутрішніх справ.

В. П. ЗАТОНСЬКИЙ, народній комісар роб. сель. інспекції.

К. М. ГУЛИЙ, народній комісар праці.

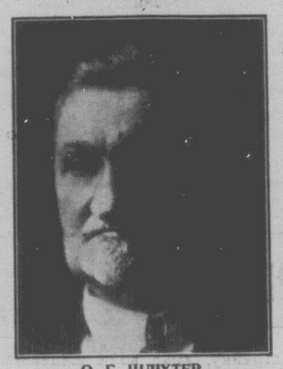

О. Г. ШЛІХТЕР, народній комісар земельних справ.

К. В. СУХОМЛІН, голова В. Р. Н. Господарства.

Г. М. ПОКОРНИЙ, нар. ком. соціяльного забезпечення.

М. М. ПОЛОЗ, народній комісар фінансів.

В. І. ПОРАЙКО, народній комісар юстиції.

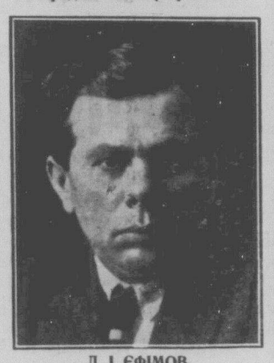

Д. І. ЄФІМОВ, народній комісар здоровля.

кісно слабі ще. Багатьом з них бракує твердого, витриманого керовництва. Соціял-демократи ще ведуть за собою великі кадри робітників і дрібної буржуазії. Тому за сучасних умов поряд з боротьбою за робітничі маси набуває гостроти боротьба проти зрадництва соціял-демократії. Ми за всяку ціну мусимо здобути переважний вплив серед робітників. "Вогонь скеруй на соціял-зрадників" — насушне бойове гасло сучасного комуністичного руху.

АРХЕОЛЬОГІЧНІ ЗДОБУТКИ НА ДНІПРОПЕТРОВЩИНІ.

Наукова експедиція, що провадила археольогічні досліди в районі Дніпрельстану під керовництвом Д. І. Яворницького, повернулась до Дніпропетровського.

Дослідження комісії дали багатющий матеріял (біля 2,500 історичних річей), що характеризують побут народів, які жили на території Дніпрельстану. Між річами є зразки надзвичайно художнього виконання — чудово-орнаментоване зеркало, намисто з перлів, залізні ножиці й т. ин.

Археольогічні роботи на Дніпрельстані притягнули увагу вчених Европи.

ДЖИМ ТУЛІ.

ЖЕБРАКИ ЖИТТЯ.

АВТОБІОГРАФІЯ БОСЯКА.

Переклав І. Ю. Кулик.

(Продовження)

Худоб'ячі потяги взагалі вважається за дуже хуткі. Вони спиняються тільки на те, щоб пропустити почтові чи пасажирські потяги, а часом не роблять і цих зупинок.

Я виліз нагору й випростався на хисткому вагоні. Льокомотив на переді верещав крізь ніч. Білий та чорний дим кублився над потягом і розсівався у всіх напрямках. Простоволосий, без верхнього одягу, з розкуйовдженим на дужому вітрі волоссям, я стежив, як звивались до неба кучері диму.

Поміж мною й тендером було з дванацять вагонів. На кожному кроці мені загрожувала-б смерть. Я міг впасти на бік з вагону чи спіткнутись і полетіти поміж два вагони. Навіть мій гарячковий, збурений мозок смутно зважав на ці небезпеки.

"Однаково, чи так мені вмерти чи инакше. Я мушу напитись води" — вирішив я і пошкандибав через вагони.

Світло на тендері танцювало перед моїми очима, немов дівчина з водою. Нога мені раз поховзнулася, я схопився за залізне колесо гальма й знову спробував випростатись.

"Хай йому, це таки була виразна пересторога", — подумав я.

Я нарешті досяг дверей тендера. Кондуктор відчинив їх.

— Пане, я вмираю від снаги. Чи не дасте мені напитись?

Очі в кондуктора широко розкрились, бачачи ту картину, що я, мабуть, являв собою.

— Звичайно, хлопче, — мовив він і дав мені бляшанку, повну води.

Я випив її одним духом і попрохав ще.

— У тебе, напевне, гаряча кишка, хлопче, — сказав кондуктор.

— Ще й яка гаряча. Мій казан горить.

Поруч стояли два зчіплювачі, один з них той, що допоміг мені.

Коли потяг сіпнув, я впав на руки кондукторові.

— Лягай тут, парубче, — сказав кондуктор і поклав мене на лаву. — Ми будемо на станції за мить.

Світанок з'явився в кінці перегону одночасно з потягом. Зчіплювач пішов зі мною до робітничого потягу й посадовив мене туди. скоро весь потяг заповнили залізничники з нічної зміни, що квапились домів.

Я залишив потяг на зупинці, на дальній околиці Чікаго.

Трактири були відкриті. Я зайшов до найближчого і випив велику шклянку пива. Шлунок мені збурився — і я хутко втік.

Дригота трусила мене, як я йшов вулицями. Два візники пили горілку прямо з фляшки. Побачивши мене, вони запропонували мені випити. Горілка опекла мені глотку — і я відчув себе ще більше хорим.

Якось я дібрався до станції повітряної залізниці. Я бажав розшукати Била в Будинку Ґазетярів[1]), що знаходився в південній дільниці.

Публика зацікавлено дивилась на мене. Я був без шапки й піджака, моє обличчя було зашмароване дорожнім брудом.

Гарно одягнена жінка квапливо усунулась з моєї дороги, а друга жінка дала мені місце поруч себе. Вона була маленька на зріст, стара й зморщена, чорні сережки звисали з її вух, а жили бігли синіми розпухлими хробаками по її руках. Химерний вибрик пам'яти — я-б і зараз пізнав її, як би зустрів на сільській дорозі.

Я залишив потяг на розі вулиць Стейт і Вен Борен і спанталичено спустився сходами. Я чув, як Бил колись згадував ці вулиці, і в мойому гарячковому мозку зродилась думка, що тут я міг би його розшукати.

Не мавши змоги знайти свого приятеля, зморений і виснажений, я йшов по Савт Стейт стріт, доки дійшов до п'ятнацятицентової ночліжки, що перед нею купчились дряхлі, немиті ночліжники.

Я дав клеркові п'ятнацять центів, і він повів мене до маленької постелі в маленькій кімнатці, що під її стелею тягнулись проводи.

Решту дня і всю ніч я пролежав у кімнатці, в божевільних візіях, наспівуючи експромтні вірші, щоб притамувати пекучу гарячку в голові.

Якесь почуття, що було в моїй натурі чи зродилося в бродяжництві, змушувало мене самотно страждати.

Понад все в моїй свідомості була думка — розшукати Била й Будинок Ґазетярів. Я знав, що кожному мешканцеві того будинку дали-б ліжко в Шпиталі Св. Луки й найкращу обслугу в місті.

Ще в дитинстві я чував, як всякий повітовий шпиталь був жахним місцем для бідака. Хлопці й сиротинці навіть розповідали мені, як лікарі й сестри-жалібниці давали хорим таємничу Чорну Фляшку. І після цього ніхто вже не чув нічого за тих хорих. В Чорній Фляшці була якась смертельна отрута. В нічній тиші хорому й розбитому давали ложечку тієї отрути — і ліжко в палаті звільнялось для иншого пацієнта.

(Далі буде.)

1) Добродійна установа для хлопців - безпритульних, що продають газети.

В МОЛОДІ НАШЕ МАЙБУТНЄ!

Не забудьте передплатити для своїх дітей місячний журнал

"СВІТ МОЛОДІ"

що виходить у Вінніпеґу і друкує приступні для молоді статті, вірші, оповідання, забави, загадки, а особливо звертає увагу на належне виховання робітничо-фармерської молоді.

Поширюйте вістку про цей журнал! Збирайте нові передплати!

На цілий рік передплата виносить тільки 50 центів.

Поодиноке число 5 ц.

Замовлення з грішми посилайте на таку адресу:

THE YOUTH'S WORLD
Pritchard & McGregor Sts.,
Winnipeg, Man.